

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΣΥΝΤΕΧΝΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Ομιλία Γενικού Γραμματέα Γλαύκου Χατζηπέτρου κατά την εναρκτήρια Σύνοδο του 50ού Συνεδρίου Ξενοδοχείο ΧΙΛΤΟΝ ΠΑΡΚ – 29 Μαρτίου 2013

Κύριε Πρόεδρε,

Σας υποδεχόμαστε με χαρά και σας ευχαριστούμε που ανταποκριθήκατε στην πρόσκλησή μας.

Η παρουσία σας προσδίδει ιδιαίτερη τιμή στην Οργάνωσή μας και συνιστά αφ' εαυτής έμπρακτη απόδειξη του γνήσιου ενδιαφέροντός σας για τα θέματα των δημοσίων υπαλλήλων και της Δημόσιας Υπηρεσίας.

Η τιμή αυτή αντανακλάται στο σύνολο των δημοσίων υπαλλήλων. Κι επιτρέψετε μου διερμηνεύοντας τα αισθήματά τους να σας εκφράσω τις ευχαριστίες όλων μας για την ηθική ενίσχυση που υποδηλώνει και παρέχει η εδώ σημερινή σας παρουσία.

Ως έκφραση εκτίμησης προς την Οργάνωσή μας ερμηνεύω επίσης την παρουσία του Προέδρου της Βουλής, των Αρχηγών και εκπροσώπων των Πολιτικών Κομμάτων, του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και μελών του Υπουργικού Συμβουλίου. Ιδιαίτερη τιμή προσδίδει στην Οργάνωσή μας και η παρουσία του πρέσβη της Ελλάδας κ. Βασίλη Παπαϊωάννου.

Καλωσορίζω επίσης και όλους τους άλλους επίσημους προσκεκλημένους. Τα ανώτατα στελέχη της κρατικής υπηρεσίας και άλλων δημόσιων Οργανισμών, τους εκπρόσωπους των επαγγελματικών και εργοδοτικών Οργανώσεων και ιδιαίτερα τους συναδέλφους εκπροσώπους των Ε/Κ και Τ/Κ συνδικαλιστικών Οργανώσεων. Ιδιαίτερη χαρά μας προξενεί και η παρουσία των συναδέλφων συνδικαλιστών από την Ελλάδα.

Τέλος, καλωσορίζω όλους τους συναδέλφους και συναδέλφισσες, που συμμετέχουν ως σύνεδροι στις εργασίες του 50ού Συνεδρίου.

Κύριε Πρόεδρε,

Το 50ό Συνέδριο της Οργάνωσής μας πραγματοποιείται σε μια περίοδο ιδιαίτερα δύσκολη για το λαό και τον τόπο. Η κρισιμότητα των στιγμών είναι προφανέστατη. Τα όσα βιώνουμε σήμερα είναι απότοκα της Ευρωπαϊκής χρηματοπιστωτικής κρίσης, αλλά και των δικών μας ασύνετων ενεργειών και παραλείψεων.

Δεκαπέντε μόνο μέρες μετά την ανάληψη του πηδαλίου του κράτους, βρεθήκατε στο Eurogroup προ ενός εφιαλτικού διλήμματος: «κούρεμα» των καταθέσεων ή άτακτη χρεοκοπία και κατάρρευση της οικονομίας. Αναμφίβολα κανένας δεν είχε προβλέψει τι μας ανέμενε στο Eurogroup. Κάκιστες και οι δύο επιλογές, με προβλέψιμες τις καταστροφικές συνέπειες που θα ακολουθούσαν. Τελικά κάτω από ασφυκτικές πιέσεις και εκβιασμούς επιβλήθηκε στην Κύπρο η γνωστή σκληρή και άδικη απόφαση, που επέφερε θανάσιμο πλήγμα στην αξιοπιστία του χρηματοπιστωτικού μας συστήματος. Αυτός φαίνεται να ήταν ο στόχος που επέβαλλαν τα συμφέροντα των ισχυρών της Ευρώπης.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στη Γερμανία από καιρό είχε αρχίσει μια δυσφημιστική εκστρατεία ενάντια στην Κύπρο, με τη συμμετοχή όλων των κομμάτων για τους «ρώσους ολιγάρχες» που είχαν μεγάλες καταθέσεις στην χώρα μας και ότι την είχαν μετατρέψει σε «δεξαμενή ξεπλύματος μαύρου χρήματος» και φοροδιαφυγής. Κατ' αυτό τον τρόπο προετοιμάστηκε το έδαφος για όσα ακολούθησαν.

Και ενώ εμείς θρηνούμε επί ερειπίων, οι εταίροι μας πανηγυρίζουν. Με αποκρουστική έπαρση η Γερμανίδα Καγκελάρια Άνγκελα Μέρκελ δήλωσε στα ΜΜΕ ότι «το μοντέλο της Κύπρου πέθανε». Ο Υπουργός Οικονομικών της φίλης Γαλλίας Πιέρ Μοσκοβισί, χαρακτήρισε την οικονομία μας ως «οικονομία-καζίνο», ενώ ο ομόλογος του της Σουηδίας δήλωσε ότι στη Κύπρο έχουμε μόνο ένα χρηματοπιστωτικό τομέα και παραλίες. Τώρα που ο χρηματοπιστωτικός τομέας βρίσκεται σε πορεία κλεισίματος, θα μας μείνουν μόνο οι παραλίες, συμπλήρωσε ο κ. Άντερς Μποργκ. Ανάλογες χαιρέκακες δηλώσεις έκαναν και πολλοί άλλοι ευρωπαίοι ηγέτες.

Κακά τα ψέματα, όμως. Είναι τα δικά μας εγκληματικά λάθη και οι δικές μας παραλείψεις που έδωσαν την ευκαιρία στους ισχυρούς της ευρωζώνης να μας επιβάλουν τους όρους τους. Όντως έγιναν λάθη επί λαθών τα οποία αξιοποίησαν στο έπακρον τα διάφορα συμφέροντα. **Το πρώτο ολέθριο σφάλμα έγινε στη Σύνοδο Κορυφής της 27^{ης} Οκτωβρίου του 2011**, όπου απροβλημάτιστα συμφωνήσαμε στην απομείωση του ελληνικού χρέους. Δε λέμε ότι θα έπρεπε να εναντιωθούμε στα συμφέροντα της Ελλάδας. Σίγουρα, όμως, θα έπρεπε να αναζητήσουμε και ένα δίκτυ προστασίας για την Κύπρο. Δυστυχώς δεν υπήρξε ο παραμικρός προβληματισμός και τούτο φαίνεται από τις δηλώσεις που ακολούθησαν.

Μετά την ανακοίνωση των μεγάλων ζημιών στις κυπριακές τράπεζες ως αποτέλεσμα του κουρέματος του ελληνικού δημοσίου χρέους, τόσο ο τότε Υπουργός Οικονομικών όσο και ο τότε Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας κ. Αθανάσιος Ορφανίδης δήλωσαν ότι η κατάσταση είναι διαχειρίσιμη. Ειδικότερα ο κ. Κίκης Καζαμίας δήλωσε τα ακόλουθα:

«Θέλω να σας πω ότι η κατάσταση κρίνεται από μέρους μας ως διαχειρίσιμη και θέλω να καθησυχάσω ως αρμόδιος Υπουργός των Οικονομικών τον εμποροβιομηχανικό κόσμο της Κύπρου, αλλά και όσους συνεργάζονται με κυπριακές τράπεζες και πρωτίστως τους καταθέτες πως η κατάσταση δεν εμπνέει καμία απολύτως ανησυχία». Υπογράμμισε περαιτέρω ότι «τα συμφέροντά τους είναι διασφαλισμένα και το κράτος έχει μεριμνήσει με την υπάρχουσα ήδη νομοθεσία να δίνει αυτή τη διασφάλιση για το μέλλον».

Ανάλογες δηλώσεις έγιναν τον Φεβρουάριο του 2012 και από τον τότε Πρόεδρο της Marfin Popular Bank κ. Μιχάλη Σαρρή, ο οποίος χαρακτήρισε ως απόλυτα διαχειρίσιμες τις συνέπειες της απομείωσης των ελληνικών ομολόγων για την Marfin και τις άλλες κυπριακές τράπεζες. Πρόσθετα ο κ. Σαρρής τόνισε και τα ακόλουθα:

«Χωρίς τυμπανοκρουσίες, με μεθοδικότητα και εντατική εργασία, η Τράπεζα μας, προωθεί την υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου, ρεαλιστικού σχεδίου ανακεφαλαιοποίησης, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις μιας νέας αναπτυξιακής δυναμικής, προς όφελος των πελατών, των μετόχων, αλλά και της κυπριακής οικονομίας ευρύτερα».

Το δεύτερο μεγάλο σφάλμα ήταν η ανεξέλεγκτη αγορά από τις δύο μεγάλες κυπριακές τράπεζες ομολόγων του ελληνικού δημοσίου, και μάλιστα από τη δευτερογενή αγορά. Μέγα σφάλμα ήταν και η μη αποτροπή της μετατροπής της Μαρφίν Εγνατίας από θυγατρική στην Ελλάδα σε συγχωνευθείσα κυπριακή, με υποκατάστημα στην Ελλάδα.

Σήμερα ο κάθε ένας από μας μπορεί να εκτιμήσει τις επιπτώσεις από τις υπό αναφορά αποφάσεις και να επιμετρήσει το ύψος των ζημιών. Δυστυχώς και πάλιν δεν υπήρξε ο απαιτούμενος προβληματισμός. Εκείνοι, όμως, που μας είχαν στο στόχαστρο, ήξεραν μετά βεβαιότητας ότι ήταν ασήκωτο το βάρος που είχαμε φορτωθεί.

Τα εγκληματικά λάθη συνεχίστηκαν με την επιλογή της PIMCO, αλλά και με τη μεθοδολογία που συμφωνήθηκε. Απροβλημάτιστα ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας κ. Πανίκος Δημητριάδης και ο τότε Υπουργός Οικονομικών κ. Βάσος Σιαρλή δέχθηκαν τους όρους και τις υποθέσεις της PIMCO, με αποτέλεσμα στη συνέχεια όλοι να τρέχουν για να πείσουν ότι είναι λανθασμένες οι υποθέσεις πάνω στις οποίες εργάστηκε η PIMCO;

Αν ο τότε Υπουργός Οικονομικών και ο Διοικητής αφιέρωναν έστω το μισό χρόνο που διέθεσαν για να λάβουν μέτρα που πλήττουν τη μεσαία εισοδηματική τάξη και τις κοινωνικές κατακτήσεις του λαού μας, είμαστε σίγουροι ότι τα αποτελέσματα θα ήταν καλύτερα και δεν θα είχαμε οδηγηθεί στα σημερινά καταστροφικά αποτελέσματα. Οι ευθύνες τους είναι τεράστιες και ασήκωτες. **Καταστροφικά λειτούργησε και ο Μηχανισμός Έκτακτης Βοηθείας Ρευστότητας (ELA), με αποτέλεσμα να φορτωθεί το κράτος πρόσθετες ζημιές 9,5 δις ευρώ.**

Σύμφωνα με όσα δήλωσε ο μέχρι πρότινος πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Λαϊκής Τράπεζας κ. Ανδρέας Φιλίππου, ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών την Τρίτη 26 Μαρτίου, 2013 η Λαϊκή άρχισε να αντλεί ρευστότητα από τον ELA (Emergency Liquidity Assistance) της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας τον Σεπτέμβριο του 2011. Το ποσό τότε ήταν της τάξης των €300 εκ. Τους επόμενους δύο μήνες, δηλαδή μέχρι το Δεκέμβριο του 2011, το ποσό αυτό έφτασε στα €3,5 δις. Στους επόμενους έξι μήνες, δηλαδή μέχρι τον Ιούνιο του 2012, το ποσό

εκτοξεύθηκε στα €8 δισ. , ενώ τον Αύγουστο του 2012 έφτασε τα €9,5 δισ.

Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι την περίοδο από τον Ιανουάριο μέχρι τον Αύγουστο του 2012 όταν Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Λαϊκής ήταν ο νυν Υπουργός Οικονομικών κ. Μ. Σαρρής το ποσό της ρευστότητας που άντλησε η Λαϊκή από τον ΕΛΑ εκτοξεύθηκε από τα €3,5 δισ. στα €9,5 δισ. Και το μεγαλύτερο μέρος διατέθηκε στη Λαϊκή Ελλάδα. Σήμερα ολόκληρο το ποσό το επωμίζεται ο κυπριακός λαός, με τις αναμενόμενες απώλειες εκατοντάδων θέσεων εργασίας, το κλείσιμο μεγάλου αριθμού επιχειρήσεων και δισεκατομμύρια ευρώ απώλειες από τα νοικοκυριά, που έκαναν το λάθος να εμπιστευτούν το χρηματοπιστωτικό σύστημα και τις εποπτικές αρχές. Και εδώ εννοώ τον εκάστοτε διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας. Και κάποιοι πρέπει να κατανοήσουν επιτέλους ότι για τα εγκληματικά λάθη που ελαφρά τη καρδία έχουν διαπράξει σε βάρος του κυπριακού λαού δεν μπορεί να λειτουργήσει ως άλλοθι ούτε το κρατικό μισθολόγιο, ούτε και η διαφορά στη μισθοδοσία ιδιωτικού και δημόσιου τομέα.

Δυστυχώς αυτά όλα τα ασύγγνωστα λάθη οδήγησαν το κράτος στα πρόθυρα χρεοκοπίας και τον λαό στην εξαθλίωση. Εάν υπάρχει ένα και μοναδικό μάθημα να διδαχθούμε από την κρίση είναι ότι τα χρηματοοικονομικά συμφέροντα πρέπει να υποτάσσονται στο δημόσιο συμφέρον. Η χρηματοπιστωτική οικονομία πρέπει να εξυπηρετεί την πραγματική οικονομία και όχι να επιβάλλεται σε αυτήν. Και τέλος η δύναμη των ίδιων των ανθρώπων πρέπει να υπερισχύει των δυνάμεων του χρήματος.

Κύριε Πρόεδρε,

Αναμφίβολα έχουμε όλοι ευθύνη για το κακό που μας βρήκε. Είναι λυπηρό ότι αντί να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα της οικονομίας συλλογικά και υπεύθυνα για έξοδο από την οικονομική κρίση και για εδραίωση συνθηκών ανάπτυξης ως κληρονομιά ευημερούσας πατρίδας στις μέλλουσες γενιές, αρχίσαμε ένα ατέλειωτο αναμεταξύ μας πόλεμο. Και σήμερα θρηνούμε όλοι επί ερειπίων. Και οι έχοντες και κατέχοντες που ηρνούτο να συνεισφέρουν, και οι εργοδότες που επίσης ηρνούτο να συνεισφέρουν και οι εργαζόμενοι.

Μεταξύ των θεμάτων για τα οποία είχαμε έντονες συζητήσεις από την εμφάνιση της κρίσης μέχρι και προ ολίγων μηνών ήταν και το θέμα της φοροδιαφυγής. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το κράτος απέτυχε να τιθασεύσει την καλπάζουσα φοροδιαφυγή. Χαρακτηριστικά η Γενική Ελέγκτρια της Δημοκρατίας δήλωσε κατ' επανάληψη δημόσια ότι και πρόσωπα που θεωρούνται ευηπόληπτοι πολίτες δεν υποβάλλουν φορολογική δήλωση, ως οφείλουν και/ή δεν δηλώνουν τα πραγματικά τους εισοδήματα. Αναντίλεκτα η νοοτροπία αυτή θα πρέπει να αλλάξει.

Μετά τη καταστροφή κανένας δεν μπορεί να νοιώθει δικαιωμένος. Παρά ταύτα θα ήταν παράλειψη να μην επισημάνουμε ότι με αίσθημα ευθύνης, κατ' επανάληψη προειδοποιήσαμε ότι η επικέντρωση των διορθωτικών προσπαθειών αποκλειστικά στα δημοσιονομικά δε θα έλυνε τα προβλήματα της οικονομίας.

Τα τελευταία δύο χρόνια τόσο μέσα από σχετική αρθρογραφία μας, όσο και με επανειλημμένες δημόσιες δηλώσεις μας καλούσαμε όλους τους αρμοδίους να εγκύψουν σοβαρά και υπεύθυνα στα προβλήματα του τραπεζικού τομέα και να αναζητήσουν άμεσα τις κατάλληλες λύσεις. Για τις θέσεις και τις εκκλήσεις μας αυτές στηριζόμαστε στις συνεχείς προειδοποιήσεις των Ευρωπαϊκών εταίρων μας, αλλά και τις αλληπάλληλες υποβαθμίσεις από τους Οίκους Αξιολόγησης.

Η απραξία των αρμοδίων όσον αφορά το τραπεζικό τομέα επιβεβαιώνεται πλήρως από την αποκαλυπτική συνέντευξη που έδωσε στην εφημερίδα «Αλήθεια» ημερ. 7.3.2012, ο τότε υπουργός Οικονομικών κ. Χαρίλαος Σταυράκης, ο οποίος ευθέως παρεδέχθη ότι γινόταν ένας μερικός αποπροσανατολισμός, ο οποίος εμπόδισε τη σωστή αξιολόγηση και αντιμετώπιση του τεράστιου αυτού προβλήματος.

Από τα λεγόμενα του κ. Σταυράκη, οδηγούμαστε αβίαστα στο συμπέρασμα ότι ενώ γνώριζε την ύπαρξη του τεράστιου προβλήματος που αντιμετώπιζαν οι τράπεζες μας, ουδέποτε ασχολήθηκε με το πρόβλημα αυτό. Και σήμερα βλέπουμε με οδύνη που έχουμε οδηγηθεί ως λαός, ως χώρα και ως κοινωνία εξαιτίας του προβλήματος αυτού.

Η αλήθεια, Κύριε Πρόεδρε, είναι πως μέχρι τώρα η γενική εντύπωση ήταν ότι οι πάντες συνειδητά συνεργάζοντο ώστε να

αποσιωπηθεί η ευθύνη για τη μεγαλύτερη οικονομική καταστροφή που έπληξε την Κύπρο μετά την εισβολή και που έχει προκαλέσει τεράστιες ζημιές σε δεκάδες χιλιάδες νοικοκυριά, ταμεία προνοίας και στον Κύπριο φορολογούμενο.

Είναι με ιδιαίτερη ανακούφιση, Κύριε Πρόεδρε, που πληροφορηθήκαμε την απόφασή σας να προχωρήσετε στο διορισμό ποινικών ανακριτών για αναζήτηση και απονομή ευθυνών εκεί και όπου υπάρχουν. Τούτο πιστεύουμε επιβάλλεται για να ικανοποιηθεί και το περί δικαίου αίσθημα του λαού.

Κύριε Πρόεδρε,

Είμαστε βέβαιοι ότι γνωρίζετε ότι το Συνδικαλιστικό Κίνημα, συνειδητοποιώντας πλήρως τις αρνητικές συνέπειες από την πρωτόγνωρη διεθνή χρηματοπιστωτική κρίση, έγκαιρα και υπεύθυνα επεσήμανε την ανάγκη για την υιοθέτηση δίκαιων και ισοζυγισμένων μέτρων για έξοδο από την ύφεση. Μέχρι σήμερα ψηφίστηκαν τρία πακέτα μέτρων κατά των εργαζομένων, τα οποία εν τέλει αποδείχτηκαν αναποτελεσματικά, επειδή δεν άγγιζαν καν την κύρια αιτία της κρίσης. Κάποια από τα μέτρα ήταν προϊόν κοινωνικού διαλόγου, όμως τα πλείστα ψηφίστηκαν μονομερώς και έξω από τα πλαίσια του κοινωνικού διαλόγου.

Από μέρους μας υπήρξε αντίδραση, αποκλειστικά και μόνο, για τη συνταγματική εκτροπή που επισημίναμε σε σχέση με δύο νομοσχέδια, αλλά και για την παραβίαση των συμφωνηθέντων. Ποτέ μα ποτέ δεν αμφισβητήσαμε το γεγονός ότι υφίστατο πράγματι επιτακτικό δημόσιο συμφέρον που δικαιολογούσε τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της κρίσης. Επειδή η κρίση δεν ήταν απλώς και μόνο δημοσιονομική, αλλά ευρύτερα οικονομική, με βαρύτερες επιπτώσεις στο σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας, η Οργάνωση μας εναγωνίως ζητούσε καθολικά και συνάμα αποτελεσματικά μέτρα. Και δίναμε τη διαβεβαίωση ότι είμαστε έτοιμοι να πληρώσουμε το μερίδιο που μας αναλογεί, όποιο κι αν ήταν. Στην ουσία ζητούσαμε να τηρηθούν οι συνταγματικές επιταγές για ίση μεταχείριση και για συνεισφορά στα δημόσια βάρη ανάλογα με τις δυνατότητες και δυνάμεις που έχει ο κάθε ένας. Και παραπέμπαμε στα δύο νομοθετήματα που ψηφίστηκαν το 1974 για αντιμετώπιση των προβλημάτων που δημιουργήθηκαν εξαιτίας της Τουρκικής εισβολής.

Κύριε Πρόεδρε,

Αναμφίβολα έχετε επωμισθεί με δυσβάστακτες ευθύνες για τη διάσωση της πατρίδας μας. Δεν θα είναι εύκολο το έργο σας κάτω από τις δοσμένες συνθήκες. Η πάλαι ποτέ ευημερούσα Κύπρος θα ζήσει δύσκολα χρόνια. Η ανεργία θα αυξηθεί, οι πλείστες επιχειρήσεις θα έχουν να αντιμετωπίσουν τεράστια προβλήματα, το βιοτικό επίπεδο του μέσου Κύπριου καμιά σχέση δεν θα έχει με το παρελθόν. Και τούτο πρέπει να γίνει κατανοητό από όλους. Για να αντιμετωπίσουμε τη κρίση και να ξανασταθούμε στα πόδια μας πρέπει να γίνουμε ξανά πατριώτες. Πρέπει να γίνουμε ξανά σωστοί πολίτες. Πρέπει να βάλουμε πάνω από όλα το δημόσιο συμφέρον για να δώσουμε στα παιδιά και τα εγγόνια μας το δικαίωμα να κάνουν όνειρα. Εδώ που κάποιοι μας καταδίκασαν η αλλαγή σε νοοτροπία και σκέψη δεν είναι επιλογή, είναι ανάγκη.

Στο δύσκολο έργο που επωμίζεστε εσείς προσωπικά αλλά και η Κυβέρνηση σας, οι δημόσιοι υπάλληλοι έχουν να διαδραματίσουν ουσιαστικό ρόλο. Είναι οι λειτουργοί της κρατικής μηχανής που εφαρμόζουν και υλοποιούν τις Κυβερνητικές αποφάσεις και στην ουσία είναι η γραμμή επαφής μεταξύ Κυβέρνησης και πολίτη.

Υποσχόμαστε ότι θα ανταποκριθούμε στις πολύμορφες και ιδιαίζουσες υποχρεώσεις μας και αναμένουμε ότι οι αρμόδιοι φορείς εξουσίας θα συμβάλουν προς αυτή την κατεύθυνση με τη ρύθμιση προβλημάτων που παρακωλύουν την απρόσκοπτη και αποτελεσματική επιτέλεση του έργου μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Καταλήγοντας, από το βήμα του σημερινού Συνεδρίου, θεωρώ επιβεβλημένο να διακηρύξω την αποφασιστικότητα του δημοσιοϋπαλληλικού κόσμου να στηρίξει με όλες του τις δυνάμεις τις όποιες προσπάθειες σας για αποτελεσματική αντιμετώπιση της κρίσης. Κι αν αγωνιστούμε σωστά και συλλογικά μπορούμε να επαναλάβουμε το οικονομικό θαύμα του 1974.

Σας ευχαριστώ όλους για την παρουσία σας.